

ՄԵՐ Կ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կես տարվան 6 ռուբ.
Առանձին համարները 5 կոպեկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմյան խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлисъ, Редакція «Мшакъ».
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».
Տ է Լ Է Ֆ օ Ն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տոն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լիզուով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաքանչիւր ըստին 2 կոպեկ.
Տ է Լ Է Ֆ օ Ն № 253.

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս գործադրել—ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.
Մամուլ. երկրաչափից փնտրածների օգտին.
Հայոց ներկայացուցիչները Բաղուստ. Նամակ
Ասորականից. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵ-
ՍՈՒԹԻՒՆ. Արտաքին լուրեր.—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.
—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱՅՈՒՆ.
Երկրաչափից փնտրածների օգնութեան գործի
կազմակերպութիւնը:

ԻՆՉՈՒՆ ԳՐՈՐԾԱԳՐԵԼ

Անդրկովկասում վերջին տարիներս սկսե-
ցին երեւան գալ խոշոր գրամատուցներ,
որոնք անձանցով էին մեր անցեալ սերունդ-
ներին: Հարկւր հազարների փոխարէն ա-
ռաջ եկան միլիոններ, գումարներ սկսեցին
մանկ մեր երկիրը թէ՛ Ռուսաստանի ներ-
քին նահանգներից և թէ՛ արտասահմանից:
Այդ գրամատուցների մի խոշոր մասը
սակայն չէ ստանում այն գործադրութիւն-
ներ, որ անհրաժեշտ է երկրի արդիւնա-
գործութիւնը զարգացնելու և բեղմնաւո-
րութեամբ համար:

Յիշուի, ի՞նչ բարեփոխութիւն կարող
է առաջանալ, եթէ արտասահմանից եկած
գումարը կը գործադրվի անոր կամ կա-
ռուածներ գնելու վրա: Երկրի մէջ այդ
ձեով չէ աւելանում ոչ մի գործ, միայն մի
անասեր և կալուածատէր փոխարինվում
են մի ուրիշով: Տունը գոյութիւն ունէր,
կալուածքը կար և առաջ, ամեն բան մնաց
իր նախկին դրութեան մէջ. ոչ մի բանոր
նոր աշխատանք չը ստացաւ, ոչ մի ձեռ-
նարկութիւն չաւելացաւ:

Աւերի բան է, եթէ երկրի մէջ կազմվող
գրամատուցները գործադրվեն աշխա-
տանքի նոր աղբիւրներ և հարըս-
տութեան նոր ասպարէզներ բանա-
լու համար: Օրինակ, բացվէին արհեստա-
նոցներ և գործարաններ, մոցնվէին ար-
դիւնաւոր բոյսերի մշակութիւններ, կազ-
մակերպվէին անասնաբուժեան նոր ձեւեր:
Այն ժամանակ տեղական ժողովուրդը կա-
րող կը լինէր իր նախկին արդիւնաւորութե-
ան վրա աւելացնել նորը և մշտական
պարագանքը ձեռք բերելով աւելացնել
երկրի տարեկան արդիւնաւորութեան առ-
տիւններ:

Ցաւելով պէտք է արձանագրել, որ նա-
խկին դուրս, միւս բազմութիւն մեր ար-
դիւնները մնում են համարեա անուշա-
գիր և չեն կարողանում գրաւել գրամա-
տուցներ: Ահա մի քանի տարի է, որ լը-
սում ենք, թէ շուտով պէտք է բացվին

հիւսուածքների, թղթի և ուրիշ գործա-
րաններ: Նոյն-իսկ հաստատված են կանո-
նադրութիւններ այդ գործարանների հա-
մար, բայց դեռ գործը չէ սկսվել և առաջ
չէ գնում:

Այն գրամատուցները, որ գործադրվել
են կալուածքներ գնելու վրա՝ այնպէս էլ
մնացել են մեռած, որովհետեւ գնված կա-
լուածքների մէջ չէ սկսվել նոր և մեծ ար-
դիւնաւորութիւն, այլ հողը թողած է
ամայի և աննշակ անորոշ ժամանակով:
Հող գնողը աչքի առաջ ունի այն, որ մի
քանի տարիներից յետոյ հողի գինը կը
բարձրանայ, և ծախված գրամատուցը կը
ստանայ իր տոկոսը: Սակայն երկրի ար-
դիւնաւորութիւնը գրանով ոչ մի օգուտ
չէ ստանում և ոչ մի քայլ առաջ չէ դը-
նում:

Պէտք է լուրջ կերպով հոգ տանել, որ
մեր երկրում կազմվող և մեր երկիրը մը-
տնող կապիտալները արդիւնաւոր գործա-
դրութիւն ստանան, որպէսզի դառնան
յարատեւ և հաստատ հարստութեան մըշ-
տական աղբիւրներ երկրի ազգաբնակչու-
թեան համար:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ

«Կուտը քաղցածին կամաց է բրդում»—սա
նոյնքան հին գրութիւն է որքան ինքը, աշ-
խարհը. բայց մի գրութիւն, որ հացի ու կե-
սակրի, նիւթական առատութեան, ֆիզիքական
ստիկ չըջանում էր պահվում: Մի քանի տարի
է ահա, որ այդ վերադարձնող գրութիւնը աշ-
խատում է մտնել նաեւ գրական աշխարհի մէջ,
այն իսկ աշխարհի, որ բոլոր գաղափարներ, ան-
հոգի գրութիւնների դէմ կուրծելու նուիրական
կողմն ունի: Հինգ-վեց տարի առաջ Ֆրանս-
ական կիսադրոշմները պահանջում էին, որ
իրանց գրութեանը Ռուսաստանում անվարձ
չը թարգմանվեն. և այդպէս պահանջողներ
գրութիւն էր անցել Եմիլ-Զօրան, մի գրական
գործիչ, որ քաղաքակրթութեան, մտաւոր վե-
րամտորդութեան անվերջ զինուորներից մէկն
է: Ռուսաց մամուլը, պատասխանելով Ֆրանս-
ական գործիչների յայտարարած պահանջներին՝ բե-
րում էր մի մեծ փաստ, որի տեսակէտից ան-
արդարութիւն էր թարգմանութիւնների վրա
հարկ դնելը յօգուտ հեղինակների: Բոլոր եր-
կիրների մէջ, ինչպէս յայտնի է, միեւնոյն հա-
մար է տարածված գրական ինքնուրույն չա-
րտութիւնը, միեւնոյն չափով չէ գրագի-
տութիւնը, ընթերցանութեան պահանջը: Այս-
տեղից անխուսափելի պահանջ է առաջ գալիս,

որ ազգերը միմեանցից փոխ առնեն այն ինչ
իրանց չունեն իրանց մտաւոր կարիքները հոգա-
լու համար: Ռուսաստանը այն երկիրներից է,
որոնք կարօտ են ուրիշ, աւելի առաջադէմ
երկիրների գրական գործերին և որոնք միեւ-
նոյն ժամանակ չեն կարող այնքան գերբ սպա-
ռել, որ կարողանան թարգմանիչներին մեծ
գումարներ տալ: Իւրաքանչիւր գիրք տարած-
ման մի գլխաւոր պայման է պահանջում—է-
թանութիւն. իսկ ինչպէս կարող է էթանաւոր
հանրամատչելի դառնալ թարգմանական գիրքը,
եթէ թարգմանիչը կամ հրատարակիչը, բացի
ուղղակի ծախսերից, հարկադրված լինի
նաեւ վարձատրութիւն տալ հեղինակին: Բացի
այդ բոլորից, պարտաւորական զարմնելով հե-
ղինակին վարձատրել՝ թարգմանական գրա-
կանութիւնը կը դառնար մի քանի հարուստ
հրատարակիչների մենագնաց և այս հանգա-
մանքն էլ սաստիկ վատ ազդեցութիւն կունե-
նար գրականութեան վրա: Ահա այդ բոլոր
պատճառներով մամուլը անարդար էր համա-
րում Ֆրանսիացի գրողների պահանջը, անար-
դար ոչ թէ իրաւաբանական տեսակէտից, այլ
գլխաւորապէս հանրամարդկային առաջադիմու-
թեան տեսակէտից: Իսկ այս առաջադիմութիւ-
նը այնպիսի մի բան է, որ պահանջում է շատ
ու շատ զոհեր, պահանջում է եղբայրական
վերաբերմունք, ունեւորին ստիպում է իր հա-
րստութիւնը բաժանել չունեւորի հետ, գրվել
իր իրաւունքներից, ձրի ուսուցչութիւն անել
և այլն: Ուրիշ կերպ՝ ազգերի մտաւոր ջան-
քերը չէին էլ կարող տարածվել մովթ ու խեղճ
աշխարհի ծայրերում:

Այդ հայեցակէտին է հետեւել և այն նոր
օրինադիրը, որ արդէն ներկայացրած է Պե-
տական Խորհրդին և որ որոշում է հեղինա-
կական իրաւունքները «Русскія Вѣд.» լրագի-
րը մի մեծ յօդուածում քննադատում է օրի-
նադիրը և խոշոր հակասութիւններ է գտնում
նրա մէջ: Արտասահմանեան հեղինակութիւն-
ների թարգմանութեան գործում օրինադիրը
ոչինչ փոփոխութիւն չէ մտնում, այժմ էլ
ինչպէս և առաջ, ամեն մէկը կարող է առանց
հեղինակից թոյլտուութիւն խնդրելու թարգմա-
նել: Յօդուածագիրը գտնում է, որ այդ կէտի
մէջ օրէնքը միանգամայն արդարացի է: Բայց
ահա մի նշանաւոր հանգամանք: Ռուսաստանի
մէջ հրատարակված գրքերի վերաբերմամբ
սահմանվում է այն կարգը, որ նրանց Ռու-
սաստանում կարելի է անվարձ թարգմանել
միայն տառն տարուց յետոյ: Եւ ահա մի չաք-
անգամարութիւններ:

Եթէ այս օրինադիրը օրէնք դառնայ, ա-
սում է յօդուածագիրը, այն ժամանակ առաջ
կը գայ այսպիսի կուրծող, դնելը թէ մի
գերմանացի կամ լեհացի հեղինակ—օրինակ

մի Սենկևիչ, մի Օրմէյլիօ, եթէ միայն նա
առասանապատկ չէ, ապա գրում է իր հեղի-
նակութիւնը վարչապետի, այս դէպքում
հեղինակութիւնը տառն տարի օրէնքի պահ-
պանութեան տակ է և կարող է ապվել
«Русская Мысль» կամ «Вѣстникъ Европы»
ամսագրերում միայն այն ժամանակ, երբ
հեղինակին վարձատրութիւն է տրվում.
Բայց եթէ միեւնոյն հեղինակի գրութեանը
հրատարակվում է արտասահմանի օրեւէ
քաղաքում, օրինակ Կրակովում, այն ժամա-
նակ նրան կարելի է թարգմանել, չը հար-
ցնելով հեղինակի համաձայնութիւնը: Ի հար-
կէ, այսպիսի կարգը գրական մեծ անկար-
գութիւն կը ծննդնէ. ոչ ոք չի իմանայ, թէ
ինչը կարելի է թարգմանել և ինչը չէ կա-
րելի, և միջոցի վերջոյ այսպիսի միակող-
մանի գրութիւնը, որ պահպանում է Ռու-
սաստանի մէջ լոյս տեսած հեղինակութիւն-
ների իրաւունքները, կը տարածվի բոլոր
առհասարակ թարգմանութիւնների վրա, որ
վերին աստիճանի փաստակար բան է առաջ
չանկերի տեսակէտից:

Բայց կայ աւելի ևս ծանր հանգամանք,
որի վրա ստանձին ուշադրութիւն պէտք է
դարձնել:

Վերջապէս—չարոնաւորում է յօդուածագի-
րը—չը պէտք է մոռնալ, որ գոյութիւն
ունեն բազմաթիւ այնպիսի համեմատարար
փոքր ազգութիւններ և գրականութիւն-
ներ, ինչպէս և Եւրոպական, բալթական,
վրաց և հայոց, որոնց համար թարգմա-
նելու ազատութիւնը և այն էլ գլխաւորա-
պէս ուսուցչից թարգմանելու ազատու-
թիւնը, գուցէ գոյութեան գլխաւոր պայմանն
է, և այդ բոլոր գրականութիւնները օրի-
նադիր 10 յօդուածի մէջ կը գտնեն եթէ ոչ
իրանց մահվան դատաւիճիչը, գոնէ մի ու-
ժեղ հարուած, միեւնոյն ժամանակ Ռուս
հեղինակների մեծամասնութիւնը և Ռու-
սաստանի միւս ազգութիւնները դրանից ո-
չինչ չան և օգուտ չեն ստանայ:

Մենք կարող ենք հաստատապէս ասել, որ
չափազանցութիւն չէ յարգելի յօդուածագիր
այն կարծիքը, թէ 10-րդ յօդուածը մահվան
դատաւիճիչ կը լինի շատ մանր գրականութիւն-
ների համար: Բաւական է վերցնել նոյն-իսկ
հայոց գրականութիւնը: Եթէ մենք մեր սեփա-
կան հեղինակներից միայն գրական աշխատանք
սպասէինք, կունենայինք մի շատ խեղճ ու
աղքատ գրականութիւն, որի մէջ շատ հազ-
աւելուա պէտքերում կը գտնվէին մտքի խո-
րութիւն, տաղանդի կայծ: Մեր մամուլը, մեր
հրատարակիչները ամենամեծ մասամբ թարգ-
մանութիւններ են տալիս. և գրքեր, պար-
բերական հրատարակութիւնը մեղանում այն-
քան քիչ են տարածված, որ հեղինակի ու
հրատարակչի համար մեծ բան է համարվում և
այն, որ կարելի է լինում երբեմն—այս, եր-
բեմն, ոչ բոլոր դէպքերում—ազգային
ծոխսերը յետ ստանալ ծախված գրքերից: Մե-
զանում ինքնուրույն գրողը դեռ մեծ մասամբ

այդ կարիքին:

Վերաւորականներին բժշկական օգնութիւն
հասցնելու հարցն էլ նոյնպէս լուծված է բա-
ւարար կերպով: Ախալքալաքում վարձված է
մի բնակարան, ուր տեղափոխվել են հիւանդ-
ները, և այնտեղից չորս վերաւորական բժիշկ-
ները իրանց ֆիզիքներով ձրիաբար վերցրել
են իրանց վրա բժշկութեան գործը: Կոմիտէտը
տալիս է հիւանդներին բնակարան, հագուստ,
կերակուր, ծառայ և այլն:

Մարդկային դիակները հանվել են փրանկ-
ների տակից և թաղվել են. մնում է միայն
15 դիակ դեռ փրատակների տակից չը հանած
և մօտ 1000 անասունների դիակներ, որոնք
մասամբ թէւեւ հանված են փրատակների տա-
կից, բայց մնացել են հողի վրա բացօթեայ,
մասամբ էլ դեռ մնում են փրատակների տակ:
Դիակները թաղելու համար կոմիտէտը յատկա-
ցրել է 5000 ռուբլի: Այդ գործը կատարելու
համար պիտի կանչվեն գիւղացիները և տառ-
նան մի յայտնի վարձատրութիւն, որը ինքն-
ըստ ինքեան արդէն մի օգնութիւն է արկա-
ծաւորների համար: Տառապանների կերակրելու
և ապաստան տալու համար բաւականին բան
է արված մինչեւ այժմ:

Մօտ 1200 հողի նրանցից անցել են Բարա-

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն

ԵՐԿՐԱՅԱՐԹԻՑ ՎՆԱՍՎԱՐՆԵՐԻ ՕԳՆՈՒ-
ԹԵԱՆ ԳՐՈՐԾԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Երկրաչափից փնտրածներին օգնելու գործը
կազմակերպված է նպատակադրմամբ կերպով:

Թիֆլիսում նահանգապետի պաշտօնակատար
գնդապետ Ի. Ն. Սվեչնիի նախագահութեամբ
կազմված է գլխաւոր կարգադրել կոմիտէտ,
որի գանձապահ ընտրված է Ար. Մանթաշեան,
քարտուղար՝ Ե. Լուցէնկօ: Կոմիտէտի անդամ-
ներ են՝ փոխ-նահանգապետ Կ. Կ. Ստեփանովիչ,
աղնուականների պարագլուխ Կ. Ի. Բազրա-
տիճօն-Մուխրանսկի, իշխ. Ն. Վ. Արդութեան-
Երկաշարադուկ, քաղաքապետ Գ. Գ. Եւսեւ-
զովան, չըջանալիս գլխաւորների բժիշկ Ե. Ի.
Մալինին, գնդապետ Վ. Դ. Գաբաշվի, Ի. Գ.
Վեյզելերուով, Մշակիչ խմբագիր Ալ. Բալան-
թար, «Кавказъ»-ի խմբագիր Մ. Տերենտով,
«Тифлисскій Листокъ»-ի խմբագիր Յ. Գ. Խա-
չատրեան, «Иверія»-ի խմբագիր Բ. Ժաւահիրճե-
և մի քանի բանիկներից ներկայացուցիչներ:

Հանգանակած բոլոր գրամները հաւաքվում
են պաշտեղ:

Գործադիր կոմիտէտ կազմված է Ախալքա-
լաքում գաւառապետի պաշտօնակատար Լ. Կ.
Զիսսերմանի նախագահութեամբ, քաղաքացի-
ների և գլխաւորականների մասնակցութեամբ.
Քարտուղար ընտրված է հարկահանութեան տե-
սուչ Լ. Պ. Դուկաւան, գանձապահ՝ պ. Լա-
զարով (գաւառական գանձապետ):
Մի գործադիր կոմիտէտ էլ կազմված է Բարա-
լէթ գիւղում, պրիստաւի նախագահութեամբ,
տեղական ուսուցչիցներից (Ս. Գուրգէնյան և
Միքեղաձէ) և գաւառական բժշկից (պ. Սար-
գսեան): Այդ կոմիտէտը ենթարկված է Ախալ-
քալաքի կոմիտէտի իրաւասութեան:

Եթէ օգնութեան գործի ընթացքը պահան-
ջելու լինի, պիտի կազմակերպվեն և տեղային
կոմիտէտների գիւղերում՝ պատուաւոր գիւղացի-
ներից և տանուտէրերից:

Այդպիսի կոմիտէտներ արդէն այժմ կազմվում
են գիւղերում:

Կործանված 6 գիւղերում (Մերենիա, Մեծ
և Փոքր Սամար, Իխալլա, Բեժանո, Բէլիս)
բոլոր տները թիւը հանում է մօտ 450-ի.
Եթէ մի տան վրա հաշւենք 10 հողի՝ կը ստա-
նանք աղէտից ազատվածների մօտաւորական

թիւը մօտ 4500 հոգի, որոնք հասարակութեան
օգնութեան կարօտ են: Նրանց հարկաւոր է
հազցնել, կերակրել և ապաստան տալ մինչեւ
որ նրանց աները չինվեն և անտեսական դրու-
թիւնը վերականգնի:

Հարկաւոր է նոյնպէս ապաստան տալ և
կերակրել աղէտից ազատված նրանց տաւար-
ներին և ոչխարներին մինչեւ դարուն:

Կան փրատակների տակից ազատված վերա-
ւորականներ մօտ 70 հոգի, որոնց հարկաւոր է
բժշկական օգնութիւն հասցնել:
Վերջապէս, կան մարդկանց (մօտ 300) և
անասունների (մօտ 1000) դիակներ, որոնք հար-
կաւոր է հանել փրատակների տակից և թա-
ղել, որպէսզի ներսիցներից օղը չաղաւանդվի
և ապագայում նոր չարիքների պատճառ չը
դառնայ:

Ահա հարցեր որոնք դրված են հասարակու-
թեան և կոմիտէտի առջեւ:

Տեսնենք թէ ի՞նչ է արված մինչեւ այժմ,
ինչ է անվում և ի՞նչ պիտի կատարվի ապա-

Արկածախնդրներին տալ չոր տալու և հազ-
ցնելու հարցը այժմ վերջացած կարելի է համա-
րել, որովհետեւ հասարակութիւնը իր առատ
նուէրներով լիովին բաւարարութիւն տուցի

Մեկնում
Եւ այսպիսի
յետոյ:
վերականգն-
մէջ, ընդո-
անալու հա-

9. Բարի
1901—կը
նօվօբր
0—20

2—20

(2)

ИЗВ.
Я И
РЕАБ.
...ОН

100

Продолж. ведется по собств. сочинениям.

յում:

0 Ն

և է կծու
պահպա-
րելաների
ծառայում

մէջ պա-
է ծառա-
րութիւնը
37666

ի պահան-
ջներին՝ վ-
անութիւն,
աւարում են
մի արհես-
տագիր

7—10

№ 27.

Բժ. Գ. Սարգսեանց

գրաւեցին նրանց: Թշնամին ուրիշ զիրք բռնեց լեռների գլխաւոր շղթայի վրա, նախկին զիրքերի յետևում: Անգլիացիների յարձակման գլխաւոր նպատակն է երկու մասի բաժանել թշնամու զօրքը եւ առաջ տանել իրանց աջ թեւը: Անգլիացիները ապահով զիրք գրաւեցին կէս մղոն թշնամուց հեռու:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ: Երեկ երեկոյան օպերային թատրոնում տեղի ունեցաւ մի ժողով, որ կազմված էր բոլորներին համարված յայտնելու համար: Բազմաթիւ ներկայ գտնվողների մէջ կային ակնաւոր անձնաւորութիւններ եւ կոպրէտ մի քանի անդամներ: Արտասովոր զանաւոր եւ ընդունվեցան որոշումներ, որոնց մէջ յայտարարվում է, թէ հարաւ-արեւմտեան հասարակարկութիւնները պէտք է ազատ եւ անկախ լինեն: Ապա ժողովը խնդրում է Մակ-Կլինկէյին իր միջնորդութիւնն առնալ իր կողմից պատերազմող կողմերին եւ բողոք է յայտնում Միացեալ-Նահանգներից Անգլիային պատերազմական միջերջնիւ ուղարկելու դէմ: Բուֆֆալոյում նոյն նպատակով մի այլ ժողով կայացաւ:

ՎԻԵՆՆԱ: «Nene Freie Presse» լրագրին հազորում են Լիւվից, որ երեկ, Սլավոնական ուսաց երգեցիկ խմբի կոնցերտի ժամանակ, կոն տեղի ունեցաւ մի քանի ունկնդիրների մէջ: Ոստիկանութիւնը միջամտեց եւ կալանաւորեց 22 ուսանողի:

ԿԻՄԲԵՐԼԷՅ: Բռնիւնը յունվարի 5-ին որմբակոծում էին Կիմբերլէյ իրանց բոլոր զինքները առաւօտից մինչեւ երեկոյան 8 ժամը:

ԼՕՆԴՈՆ: Բուլլէրի գործողութիւնները մասին այսօր, մինչեւ երեկոյան, չէ հրատարակված զինուորական միջնորդութեան ոչ մի հեռագիր: Բուլլէր հետագրեց միայն, որ եկեղեցի կուի մէջ սպանվեցին մէկ օֆիցէր եւ 5 զինուորիկ: Վերաւորված էին 13 օֆիցէր եւ 76 զինուորիկ: Ուր զինուորիկներ չեն երեւում:

Խմբագիր՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ՝ ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ
ԻՍՏԱՆԿ ՄԷԼԻԲ-ԱՂԱՍՄԱԼԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱԴՐ ՀԻՄՆԴԱՆՈՅ
Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

(Կուկիա, Վորոնցովի արձանի հանդէպ)
ԱՄԵՆՈՐ, ԲԱԳԻ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԻԳ:
ԱՌԱՍՏՆԵՐԸ

Բ. Ա. Նախասարգեան—11—12 ժ. վարդապետութեան, վերականգն (սփիլիս) և միջատա. հիւանդ.

Կ. Մ. Զիլովանի—9—10 ժ. աչքի, ներքին և նեարդային հ.

Զ. Բ. Բարանասեան—11—12 ժ. կանոնք և երեկացի հիւանդ.

Բ. Յ. Պրոսասիլի—12—1 ժ. ականջի, կոպրիլ, քթի և կրծքի հ.

Ս. Պ. Կարապետեան—1—1/2 ժ. ներքին և երեկացի հ.

Ս. Գ. Գուրկո—1/2—2 ժ. ներքին հ.

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

Բ. Յ. Պրոսասիլի—5—6 ժ.

Ս. Ն. Շախովսկի—6—7 ժ. նեարդային (Էլեքտրոպետութիւն), վերականգն և մորթի հ.

Բ. Ա. Նախասարգեան—7—7 1/2 ժ.

Վ. Մ. Մալիխով—քիմիական և խոշորացուցական հետազոտութիւն մէջի, խիստ և արեան:

Վճար 50 կ. չարտիկը ձրի: Համախորհրդի (կոնգրեսի) և օպերացիայի համար առանձին:

Օ. Տ. Աւալանիսկի—տանք, ծաղկահատ և բժշկական մարմնամարզ. դիմել 11—1 ժ.

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝

73—150 Բժշկական ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԱՍՆԱԴՐ ՀԻՄՆԴԱՆՈՅ

ԲԺ. ՄԻՍԱՅԻԼ ԳԵԴԵՎԱՆՅՈՎԻ

Հիւանդներին ընդունում է ամէն օր, բացի կիրակի օրերից:

Ա. ԱՄԵՆՈՐԸ

Վ. Ի. Նիժնեկով—ստամոքսի հիւանդ. 8—10 ժ.

Գ. Գ. ՄԱԼԻՍԿԻ—ներքին հիւանդ. 9—10 ժ.

Ն. Տ. ՄՈՒԼԻՆ—ականջի, կոպրիլ և քթի հ. ամէն օր 10 1/2—12 ժ.

Ա. Ն. ՇԱՅԻՍԿԻ—աչքի հ.—12—1 ժ.

Ն. Ջ. ՈՒՄԻՅՈՎ—երկաւների հ. երկուշաբթի և ուրբաթ օր. 12—1 ժ.

Վ. Լ. ՄԱՐԿԵՎԻՉ—վարդապետական հ. 12—1 ժ. և երեքշաբթի օր 3—4 ժ.

Բ. Գ. ԲԵՐԵՍԵՎԻՉ—վերականգն, մորթի և միջատա. հ. 1 1/2—2 ժ.

Մ. Ա. ԳԵԴԵՎԱՆՅՈՎ—նեարդային և երկարօղակալի, 1—2 ժ.

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

Գ. Ա. ԳԵԴԵՎԱՆՅՈՎ—ներքին և րեկանների հ. (ծաղկահատութիւն) 5—6 ժ.

Ի. Ն. ՌՈՒՄԵՆՈՎ—կանոնք և մանկաբարձական, 5—6 ժ.

Հիւանդանոցում գտնվում են մշտական մասնակալներ և բժշկական սենեակ խոշորացուցական և քիմիական հետազոտութիւնների համար:

Վճարը խորհրդի համար—50 կ. մնացածը պայմանով: Նիկոլայեւսկայա փողոց, Վորոնցովի արձանի հանդէպ, Ս. Սաղինովի, № 11

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝

0—5 Միխայիլ Գեդեվանով

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁՈՒՅԻ-ՄԱՍՍԱԺՍՅԱԿ

ՕՐԻՈՐԻ ՆՈՒՆԷ ԳՐԻԳՈՐԱՆ ԳՕԼՕՇԵԱՆ:

Հասցէ՝ Красногорская ул. № 14. 10—20

ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՆՎԱՐԻ 16-ԻՆ
ԹԻՖԼԻՍԻ Ժողովարանի դահլիճում յօդուտ
ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱ-
ԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԸ ԿԱՅԱՆԱՅ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Կօտիլիճում: Դահլիճում կառուցած կը լինի «Բօլաների վրան» էլեկտրական գուշակողութիւնը: Պարոնները պէտք է լինեն Ֆրանկով: Սկիզբն է երեկոյան ժամը 9-ին: Մուտքը—2 ր. 10 կ.:

(Զ. հ. չ.)

1—3

ԹԻՖԼԻՍԻ Քաղաքային վարչութիւնը յայտնում է ի գիտութիւն ընդհանուր, որ նա, Թիֆլիսի Նահանգապետի Պարոն Պաշտօնակատարի թղթաւթեամբ, յանձն է առել քաղաքային գրամարկէյն կից նուիրատւութիւնների ընդունելութիւնը ի նպատակ Թիֆլիսի ամենաազատ ընտրիչների նրանց փայտ, ածուխ, ձրի ձաշեր եւ գրամական նպատակներ տալու համար: Նուիրատուութիւնները կընդունվեն ամէն օր բոլոր լի օրերը 9-ից մինչեւ 2 ժամը կէսօրից յետոյ: Նուիրատուութիւնները կարելի է նոյնպէս անձամբ տալ գործադիր լանձնաժողովի անդամներ Քաղաքային Դուռնայի ձախաւորներին: Ն. Մ. Ակոփովին, Մ. Բ. Վեկովկովսկիին, Ս. Գ. Իրիցիկովսկիին, Ս. Մ. Բաղդասարովին եւ Ի. Ս. Բուդանովին եւ վերջիշաւ յանձնաժողովի նախագահ վարչութեան անդամ իշխան Ս. Մ. Արզումանովին: Գործարկովին:

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻ ԴԱԼԻՃՈՒՄ

Հինգշաբթի օր, յունվարի 13-ին, պ.պ. անդամներ, կանդիդատների եւ նրանց ընտանքների համար՝ հայ գերատանական խմբի անդամների միանակցութեամբ տեղի կունենայ ներկայացում

Ի

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻԲԸ
Կառ. 3 գործ. հեղ. Զեկովի, Թարգմ. Տէր-Յովհաննիսի:

II

ԳԻՎԵՐՏԻՍԵՄԵՆՏ
Սկիզբն է երեկոյան 8 1/2 ժամին: Տոմարները 20, 30, 50, 75 կ. եւ 1 բուլի արժողութեամբ, կարելի է ստանալ ժողովարանի ծառայի մօտ: Ներկայացումից յետոյ տեղի կունենայ ընտանքն եւ կ'աւելուի:

(Զ. հ. չ.)

2—3

ԼՕՅԱՆՏԵԱՆ
Մ. ՉՄԵԿԵԱՆԻ

1900. ՕՐԱՅՈՑՅՆԵՐԸ

Յանկագրները լող շտապէ՛ք օրպէս զի մասնակից կ'արեւմտեան հասցէն: Հասցէ՛ք Թիֆլիս: Մասնա Զմիւնեմ (Զ. չ.) 20—20

ԼԷՍ

ԴԼԱԴՍՏՈՆ

ԳԻՆԷ 80 ԿՕՊԵԿ

Դ. Մ. Թիֆլիս, Կոնտոր Օբщества Издана Армјанскихъ книгъ (Дорисмеликовская № 11) և Tiflis (Russie) Societ  de la publication des livres Arméniens. Գրասենեակում լաճաւ փոքր ընկերութեան և այլ գրքերը: Յանկագրներին գրադրուցի ուղարկելու է:

8—10

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

«ՄԻՋՆՈՐԴ»
(Посредникъ)

Գ. Ի. ԵՆԿԻՄՕՎԻՉԻ
Պուշկինեան պատմ, Թամանկովի քարավանաւորի հանդէպ:

Մարվում են տներ, հողարածիւնների գործարաններ շինելու համար, քաղաքում եւ քաղաքից դուրս՝ գաւառներում: Ամբարաններ, նաւթային հողեր: Մանրամասնութիւնների համար գիմը գրասենեակ:

№ 2. 0—2

ԴԵՊՕ ԹԵՐԱՄԻ ՍԵՐՄԻ

Դեղին եւ սպիտակ կօկօններից, հետեւեալ ֆիրմաների

ԱԼՈՒԶԻ եւ ԸՆԿ., ԱԼՈՒԶԻ, ԲԵՐՏԷ եւ ԸՆԿ., ՅԷԼԻՐԱՆ:

Բոլոր տուրքեր հինգ-հինգ միլիարանց են, բանդորթով եւ կնքով Թիֆլիսի շրջանապահական կապարանի գնումի կնքով:

Ցանկացողները կարող են դիմել Օ. Գ. Բաբկինից: Պահել ընկերութեան գործակալին, Սիւնի փողոցի վրա, Մայաուրաձէի եւ Պոլախարովսկի քարավանարարում:

2—5

Ի գիտութիւն սապնի գործարանատերերի եւ պարկի գործնոր սկսել ցանկացողներին

ԻՄԱՆՈՒՄ ԵՄ Գանազան տեսակ եւ արժողութեամբ ԼՈՒՆԳԻ ՍԱՊՈՆ ՊԱՏՐԱՍԵԼ, կարող եմ գալ՝ ձեռնառու պայմաններով: Դիմել՝ Севастополь, Կոնտոր А. Депоина, для N.

3—5

ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆ—ՊԱՆՈՒՅԻՆ
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՐԳԻ
Ա. ՏԵՐ-ՅԱԿՈՎԵԱՆԻ
Ընդունում է երթեկ, կիսաթիշակաւոր և գիշերօթիկ աշակերտներ: Պատրաստում է գիմնազիական երի, կադետների կօրպուսի, գեմլէժէրների, բէալական, առետրական և այլ ուսումնարանների համար:
Ուսումնարանում ուսուցանում են բարձրագոյն ուսումնական, գերմանական, լատինական, լուսնայ, վրաց լեզուներ, թուրքական, արաբական, երկրաչափութիւն, աշխարհագրութիւն (ոտայն և ընդհանուր), պատմութիւն, բնական գիտութիւն, նկարչութիւն, գրութիւն, երգեցողութիւն, պար, երաժշտութիւն: Պարտաւորում է բախտէլստեր Կնուզնիյի:
Հասցէ. ТИФЛИСЪ, Галовская ул., № 11. 3-րդ գիմնազիայի մօտ:
9—10

ТРЕБУЮТ ВЕЗДѢ
ШОКОЛАДЪ
СИУ
ФАБРИКА СИУ И К. МОСКВА.
40—52

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱՐԲԱՀԱՄԵԱՆ
Հեղինակ «Չեռնարկի ստեղծական և գործարանական հաշտ ապագայի խեղճ»
ՌԻՍՈՒՅԱՆՈՒՄ ԵՐ ՊԱՏՐԱՍԵԱՆԻ
Երկու սեռի անձանց՝ 4 ամսվայ ընթացքում հաշտապատկիւն գործարանատեղէն, և բաշխարկելով և եղած վերջերում յանձն է աւանում պաշտօնի առաջարկել:
ՊԱՐԱՊՈՒՆԻԿԻ ԱՌԿԻՆԵՐՆԵՆ
Ա) Կրկնակի խաղական հաշտապատկիւն քստ ամենախաղական ճիշդերի, հանդիմնալի նախալի արկնաբերական և կիրառի գործարանական հաշտապատկիւն:
Բ) Առետրական թուրքականութիւն:
Գ) Առետրական նաւակազրութիւն:
Դ) Գեղագրութիւն և ամենապատ ձեռքերի ուղղեր:
Պարապտիւնները սկսվելու են 1900 թիւ յունվարի 15-ից, ձաշից յետոյ, և պարբերաբար շարունակվելու են իւրաքանչիւր 20ՐԴ ամսից յետոյ, իսկ կիրակի օրերը լինելու են առանձին գործարանական պարապտիւններ:
Ցանկացողները ինչ դիմեն գրատր կամ անձամբ 3 ժամից մինչեւ 6 ժամ երեկոյան, ՍՕԼՕԱԿ, Սերիբեկսկայա փողոց, տուն Լիւիցեանի, № 20:
Վերջիշաւ հաշտապատկիւն ձեռնարկ ծախվում է ԹԻՖԼԻՍԻՄ, հեղինակի մօտ, և Ռուսաստանի բոլոր յայտնի գրաւաւաւանոցներում: ԳԻՆԷ Է 3 ր. 50 կօպէկ: Ստաւաղապարայինները վերքը գնելու համար կարող են դիմել հեղինակին, առանց պատի ծախս վճարելու:
8—20

ԵՐԵՐԵՐԵՐԵՆ-ՏԵՐԵԿԵԱՆ ԲՈՒՐՈ
Ինժեներ Ն. Բ. Պասսեկի
Тифлисъ, Михайловская ул. № 116.
Հասցէ Տեաւգիրների համար. Тифлис—
Пассеку.
ՏԷԼԵՖՈՆ № 642.
ԿԱՆԱԼԻԶԱՅԻՄ, ՎԵՆՏԻԼԱՅԻՄ
և ՏԱԳԱՅՈՒՐԸ
ԴՆԵԼ, ԺՈՂՈՎԵԼ և ՍԱՐԲԵԼ
աժեն տեսակ
տիւրիներ, խոզովաներ, մերմերներ և ձրաններ:
ԿԱՌՈՒՑԱՆԵԼ
ԵՐԿԱՔԷ ԿԱՄՈՐԶՆԵ
և տնակներ:
ՏԵՄԵՆԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ
(Զ. հ. չ.) 52—100

„ՎԷՆՆԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ“
ԱՂԷՔ. ԽՈՒԴԱՎԵՐԴԵԱՆԻ
Գոյովնակի Պրոպակտի վրա, առաջին գիմնազիայի հանդէպ, տուն Գաշուկի
սուրբ Գեորգ եկեղեցու:
Ստացել ենք մեծ քանակութեամբ աշխատային և ձեռարային սէզոնի համար՝
Տղամարդկանց եւ Երեխաների պատրաստի
հագուստներ:
Ստացված է նոյնպէս ՖՕՐՄԵԼՆԻՅ ԶԳԵՄՏԵՐ.— դատարանական, ուսուցչական և աշակերտական—կապիկական և բէալական ուսումնարանների:
Ունենալով մեծ քանակութեամբ մատակրաներ, ընդունում ենք նաեւ ամէն տեսակ պատուէրներ: Գները ՎԵՐՋԵԱԿԱՆ են և անհամեմատ էժան:
Վերադր վճարով պահանջողները պէտք է ուղարկեն պատուէրի 1/2 մասը:
36—40

